

20
anys de

IL·LUSTRACIÓ ESTUDI ROSER CAPDEVILA

CORRELLENGUA

1996 - 2016

Idees per portar el Correllengua a les aules

Un projecte de:

Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana (CAL)

C. de Muntadas, 24-26 baixos

08014 Barcelona

Països Catalans

Telèfon: 93 415 90 02

A/e: cal@cal.cat

Portada: Estudi Roser Capdevila

Descàrrega del dossier a:

<http://www.cal.cat/projecte/correllengua-2016/>

Març de 2016

CORRE LLENGUA CULTURA LLIBERTAT

2016 **CAL**
20 ANYS
cal.cat

Tenim el plaer de presentar el recull d'activitats didàctiques del Correllengua 2016. Aquest document té per objectiu oferir un seguit de propostes lingüístiques per treballar la figura i l'obra del personatge a qui es dedicarà el Correllengua d'enguany, l'escriptora i periodista Montserrat Roig. A més, conté altres idees per treballar l'estima per la llengua dins i fora de l'aula.

Els materials estan dividits per nivells educatius: infantil, primària, 1r cicle d'ESO, i 2n cicle d'ESO i batxillerat. En cada cas, es presenta un ventall de propostes adequades a les edats dels alumnes. Hi trobareu des de jocs lingüístics i contes per als més menuts fins a propostes de xerrades, exposicions, treballs de recerca i debats per als més grans. En el present dossier, malgrat que la major part de les activitats s'adequarien als cursos més grans de primària, les darreres pàgines inclouen un seguit de propostes que encaixarien amb qualsevol nivell.

En tot cas, les activitats poden formar part de les programacions de llengua i literatura catalana, de ciències socials i d'història.

Des de la CAL oferim gratuïtament diversos materials de suport d'aquestes activitats amb l'objectiu de facilitar la feina dels docents. Així mateix, ens posem a disposició per assessorar i acompanyar en tot allò que sigui necessari.

En cas que decidiu utilitzar aquests materials, agrairem que ens ho comuniqueu. Ens agradarà conèixer les vostres experiències i afegir el vostre centre al [Mapa del Correllengua!](#)

El Correllengua és la mobilització per la llengua i la cultura més important del país. Des d'una aposta lúdica, festiva, participativa i transversal, des del 1996 se celebra arreu dels territoris de parla catalana. Gràcies a la implicació de moltes entitats i col·lectius, i a la participació de milers de persones, cada any s'organitzen centenars d'actes en el marc del Correllengua. La CAL és una de les principals entitats que promociónen el moviment.

Trobareu més informació del Correllengua al web de la CAL: <http://www.cal.cat/projecte/correllengua-2016/>

Aquí podeu veure una mostra de les activitats impulsades pels centres educatius durant la darrera edició del Correllengua: <http://bit.ly/1UheHv7>

**Entre tots i totes farem més gran la festa major de la llengua
i la cultura catalanes!**

Els continguts de les activitats es poden consultar a:

www.cal.cat → Correllengua 2016 → Materials

Estem a la vostra disposició per ampliar la informació, orientar-vos en la preparació de les activitats i resoldre qualsevol dubte.

Educació primària

Primer cal llegir la biografia de Montserrat Roig adaptada a primària. A continuació, els nens i nenes fan un dibuix d'algun aspecte o episodi rellevant de la vida de l'autora.

També es pot fer un recorregut per la seva biografia interactiva: <http://bit.ly/1pFP2r>

Montserrat Roig i Fransitorra va néixer a Barcelona el 13 de juny de 1946. La literatura va ser sempre present a casa seva, perquè el seu pare, que era advocat, també era escriptor i estava en contacte amb escriptors d'aquella època.

Montserrat Roig va fer l'ensenyament primari a l'escola de la Divina Pastora, a l'Eixample, barri on va viure sempre. Va estudiar després a l'institut de secundària Montserrat i a l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual. En aquesta època, Montserrat Roig ja era una bona lectora d'escriptors de prestigi. Va fer la carrera de Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona.

Les seves primers feines van ser en l'àmbit editorial. Als 22 anys va tenir el seu primer fill. En aquesta època va guanyar els primers premis literaris, com ara el premi Recull. Amb la narració guanyadora d'aquest premi i altres escrits va obtenir el 1970 el premi Víctor Català (*Molta roba i poc sabó... i tan neta que la volen*).

Les obres que va escriure en aquest període parlen de la petita burgesia de l'Eixample barceloní de finals del segle XIX fins als anys setanta del segle XX. Els protagonistes d'aquestes obres són membres de les famílies Ventura-Claret i Miralpeix, que, a més d'aparèixer en els relats del premi Víctor Català, són els personatges de tres novel·les: *Ramona, adéu* (1972), *El temps de les cireres* (1977, Premi Sant Jordi 1976) i *L'hora violeta* (1980). La següent obra, *L'òpera quotidiana* (1982), encara la protagonitza en part una Miralpeix, però a partir d'aquesta època Montserrat Roig va iniciar noves temàtiques amb la novel·la *La veu melodiosa* (1987) i els contes d'*El cant de la joventut* (1989).

A més d'escriure novel·les, l'autora també va fer de traductora i va conrear altres gèneres, com el teatre (*Reivindicació de la senyora Clito Mestres* i *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*) i l'assaig (*L'autèntica història de Catalunya*).

L'any 1977 va publicar *Els catalans als camps nazis*, un document que relata l'horror que van patir milers d'homes i dones catalans empresonats als camps d'extermini alemanys durant la Segona Guerra Mundial (1939-1945).

D'altra banda, Montserrat Roig va treballar a la vegada en l'àmbit del periodisme. Va col·laborar en diaris i revistes, i també a la televisió, on va dirigir i presentar programes d'entrevistes diversos. Les entrevistes periodístiques i televisives van ser recollides en els llibres *Personatges* i *Retrats paral·lels*.

Montserrat Roig va ser una persona militant i compromesa políticament. Al final de la dècada dels anys setanta va ser candidata al Congrés de Diputats pel Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), partit que va abandonar uns anys més tard. En aquesta època va tenir el segon fill. La militància política catalanista, esquerrana i feminista té a veure amb els llibres *Los hechiceros de la palabra* (1975), *Rafael Vidiella o l'aventura de la revolució* (1977), *¿Tiempo de mujer?* (1980), *Mujeres en busca de un nuevo humanismo* (1981), o *L'agulla daurada* (1985).

Montserrat Roig va morir el 10 de novembre de 1991, a l'edat de 45 anys. *Un pensament de sal, un pessic de pebre. Dietari obert 1990-1991*, publicat després de la seva mort, recull les seves últimes col·laboracions al diari Avui, que escrivia diàriament, quan ja se li havia diagnosticat el càncer, i fins el dia abans de morir.

L'obra de Montserrat Roig ha estat reeditada continuadament i s'ha traduït a moltes llengües, entre aquestes l'anglès, el francès, l'alemany, el portuguès, l'hongarès, l'italià i l'espanyol, per citar-ne algunes.

Adaptació realitzada per Xavier Blanch, professor de l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès

A partir de la biografia de Montserrat Roig, feu rodolins dels fets més rellevants de la seva vida i il·lustreu-los per crear entre tots i totes l'auca de l'autora.

Il·lustreu l'auca de la Montserrat Roig!

En aquest enllaç podeu veure els textos de l'auca de Montserrat Roig, creació de Joan Vilamala: <http://bit.ly/1LhZQ1G>

Feu cartells que mostrin algunes de les citacions de Montserrat Roig i exposeu-los a l'escola. També podeu fer pancartes que s'exhibeixin en espais concorreguts.

Els nens i nenes dels últims cursos poden explicar el significat de les citacions als petits.

Es pot sol·licitar una còpia del recull elaborat per la CAL a l'a/e cal@cal.cat i al telèfon 934159002.

Llegiu aquest fragment de l'obra *Digues que m'estimes encara que sigui mentida* i feu un dibuix a partir del que us suggereixi el text:

El llimoner hi era i prou. Com tantes coses que veiem, davant de les quals passem de llarg sense adonar-nos que les retenim, sense pensar que les estem retenint per utilitzar-les després. El llimoner no va ser així. L'altre, el literari, havia esdevingut un símbol. Jo vivia tancada, com he dit, en un pati voltat de cases altes, enclaustrada sota una volta de cel blau o ennuolat, sempre el mateix retall de cel, inamovible. Allò que desvetllava la meua imaginació era el carrer, perquè m'estava prohibit. Allí els nens eren lliures, vivien entre els gossos i els arbres, amb els genolls plens de crostes, jugaven a aventis, s'estossinaven i malparlaven. Quan vaig començar a anar sola per Barcelona, el meu carrer va deixar de ser misteriós. Aleshores el misteri era dins la ciutat, amb la seva grandesa, amb els seus barris on, qui sap, hi havia gent que vivia com li donava la gana. Les paraules dels adults em servien per a imaginar la prohibició. Alguna cosa de semblant passa amb l'amor i en l'amor hi ha molta literatura.

I m'havien prohibit jugar al carrer perquè això era cosa de nens ordinaris i maleducats. L'Eixample, als anys de la postguerra, era un barri de senyors que maldaven per mantenir-se incommovibles davant el canvi de les coses i el temps. Els fills dels senyors de l'Eixample havien fugit cap la part alta de Barcelona, on hi havia dues cambres de bany, escala de servei, i algunes habitacions duïen nom anglès: hall, office, living. A l'Eixample, s'hi van quedar els professionals, els qui no saberen surar després de la guerra, alguns rendistes i les vídues dels antics fabricants del tèxtil. Moltes d'aquestes senyores van haver de sobreviure —i encara ho fan— amb vitalicis més aviat ròncecs, les butxaques escurades però el senyoriu fins al canyet. Era un barri ple de senyores Miralpeix, un dels personatges que més estimo, i que no hi ha manera que se'm mori. Potser perquè el senyoriu, encara que vagi canviant de llenguatge i de formes, és etern.

Fragment extret del llibre *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*. Barcelona: Edicions 62, 1981, pàg. 48.

L'any 1976 la revista *Triunfo* va publicar un reportatge de Montserrat Roig titulat "Los demócratas del mañana", en què reproduïa un debat amb nens i nenes d'entre 9 i 13 anys al voltant dels conceptes de democràcia, el poder, l'autoritat, els adults i la discriminació sexual.

Imatge publicada al reportatge de la revista *Triunfo*.
© Pilar Aymerich.

[Fes clic aquí i llegeix el reportatge original](#)

Feu un debat de característiques similars. A continuació reproduïm algunes de les qüestions que plantejava Montserrat Roig en aquest debat:

Un nen de deu anys de Saragossa va escriure un poema en què opinava sobre la policia. Per telèfon va recitar-lo a la pròpia policia. La policia va anar-lo a buscar i el va tancar en un correccional. Què us sembla, aquest fet? Creieu que el nen podia fer això?

Per a què serveix la policia?

Què és una democràcia?

Com definiríeu l'esquerra i la dreta política? Què els diferencia?

A vosaltres us deixen dir la vostra opinió sobre el que passa al país?

En general, creieu que la gent us tracta com a persones grans o com a criatures?

A les noies, a casa, us tracten d'una forma diferent a com tracten els nois?

L'Amical de Ravensbrück ofereix una activitat dedicada a donar a conèixer la inestimable tasca de Montserrat Roig en la recuperació de la memòria històrica dels crims del nazisme. A través d'una exposició mòbil, la projecció del documental "Les veus de la consciència. Neus Català, Conxita Grangé, Mercedes Nuñez i altres deportades" i la xerrada al voltant del llibre *Els catalans als camps nazis*, es mostra la participació activa de les dones en la lluita pels valors democràtics i la llibertat, i el patiment que aquesta lluita va representar per a elles en el seu període a Ravensbrück.

Durada de l'activitat: 1.30h – 2h

Cost: aquesta activitat és gratuïta. Tot i així, cal cobrir les despeses de desplaçament dels ponents i un petit import en concepte de desgast dels materials utilitzats.

Per a més informació i consultes, cal contactar amb l'Amical de Ravensbrück:

info@amicalravensbruck.org

www.amicalravensbruck.org

Organitzeu una lectura de fragments autobiogràfics de Montserrat Roig, extrets d'articles, entrevistes, llibres que va publicar i també declaracions que va fer.

La CAL disposa d'una selecció de fragments. Podeu demanar-los a cal@cal.cat / 934159002.

Organitzeu una lectura de fragments d'*Els catalans als camps nazis*.

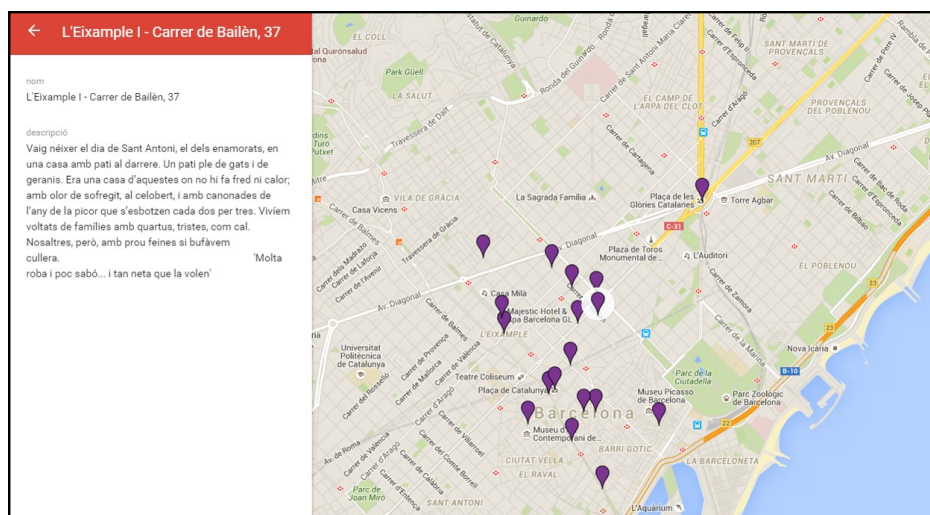
La CAL disposa d'una selecció de fragments breus de diferents parts de l'obra que es van llegir amb motiu de la commemoració del 70è aniversari de la fi de l'horror nazi a les Cotxeres de Sants (Barcelona). Podeu demanar-los a cal@cal.cat / 934159002.

Montserrat Roig es caracteritza per ser una escriptora que posa molt d'èmfasi en les descripcions, en els matisos de les seves escenes i la riquesa del llenguatge que utilitza. Fa servir els adjectius amb un domini magistral. Vegem-ne un exemple en un fragment d'*El temps de les cireres*.

Malgrat que durant dotze anys hi havia pensat molt poc, el cert és que la Natàlia senti com un buit a l'estómac quan el taxi la deixà davant de la porteria de la tia Patrícia, a la Gran Via entre Bruc i Girona. Tot era igual que abans, la mateixa escala de marbre, la barana que recolzava cap a l'esquerra, la figura modernista de bronze que sostenia un globus, la gàbia de la portera, el sostre cromat, els agafadors daurats i lluent, els vidres esmerilats, la peça de ferro treballada per a treure el fang de les botes —quan els senyors de Barcelona ni somiaven amb els carrers asfaltats—, la llarga i estreta catifa de color magrana una mica ratada per les vores... Tot era al seu lloc, els objectes polits, el silenci de l'escala, les olors, el marbre lluent encara que els esglaons eren una mica escantellats.

Pensa en un indret que hagi estat significatiu per a tu: un lloc on hagi viscut, un espai del qual tinguis bons records, un poblet on hagi estiuat... i fes-ne una descripció seguint l'exemple del fragment de l'autora.

Barcelona i l'Eixample són el marc per excel·lència de tots els textos de Montserrat Roig. Fes un recorregut pels diferents escenaris que presenta en els seus escrits. Pots fer-ne un tast en aquest mapa interactiu: <http://bit.ly/1oITM81>

Cada punt del mapa conté un fragment literari.

**MONTSERRAT
ROIG** 45 ANYS DE VIDA,
25 DE LLEGAT

L'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC) ha impulsat la iniciativa *Montserrat Roig. 45 anys de vida, 25 anys de llegat* amb l'objectiu de retre homenatge a l'autora i promoure el seu llegat periodístic i literari, reivindicar el seu periodisme crític i la seva mirada de gènere i revalorar la seva figura com a periodista compromesa amb la justícia social i els feminismes.

Per això, ofereix un ventall de persones coneixedores de la vida i l'obra de Montserrat Roig amb la possibilitat d'organitzar dos formats d'activitats:

- Xerrades i conferències sobre l'obra de Montserrat Roig amb una persona experta, acompanyada d'un suport divulgatiu.

- Diàleg entre dues persones expertes sobre aspectes rellevants de l'autora, ja sigui de la seva obra o del seu pensament i formes d'entendre la vida.

Aquestes propostes poden concretar-se en diferents eixos temàtics:

Montserrat Roig: l'escriptora. Aprofundir en les seves aportacions tant en la literatura catalana com internacional. Què ha deixat el seu llegat a les noves fornades d'escriptors i escriptores?

Montserrat Roig: la periodista amb mirada de gènere. Què aportà en el periodisme de la transició i postfranquisme? Esguards particulars en el periodisme d'investigació, les entrevistes televisives, la columnes d'opinió, etc.

Montserrat Roig: una dona de la transició. Aprofundir en la seva militància feminista i de dona d'esquerres. Quins debats segueixen vigents actualment?

Els catalans als camps nazis. Una de les pioneres a denunciar les atrocitats del nazisme en un context de postfranquisme.

Per a més informació, podeu posar-vos en contacte amb l'ADPC:

Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC)

www.adpc.cat

adpc@adpc.cat

www.donesdigital.cat

Construïu entre tots i totes un mural gegant amb la imatge del cartell del Correllengua en curs. Prèviament, el cartell s'ha dividit en 144 fragments de mida DIN A3 que es numeren i es distribueixen entre els alumnes de diferents classes. Cada tros del cartell es treballa dins l'aula de plàstica i els alumnes l'omplen del color pertinent amb diferents materials (paper de seda, plastilina, pintures...). Quan arriba el Correllengua s'uneixen les diferents parts i es construeix, així, el gran mural que presideix els actes de celebració.

Imatge: Escola Jaume I

El trencaclosques dels Països Catalans és un dels recursos més utilitzats en el marc del Correllengua perquè els més petits es diverteixin mentre coneixen la geografia del territori. Consta de 117 peces de 30x30 cm cadascuna, que formen el mapa comarcal del domini lingüístic de la llengua catalana.

La CAL posa a disposició de les escoles aquest recurs (contacte: cal@cal.cat; 934159002).

Mida del trencaclosques muntat: 3,9m x 2,7m

Recopileu aquelles paraules pròpies de la vostra vila o regió que hagin caigut en desús, amb l'objectiu de preservar i posar en valor la riquesa lingüística local. En primer lloc, cal elaborar una llista. A continuació, tots els mots recollits es plasmen en teles o cartells que es poden penjar en llocs visibles. També es pot aprofitar l'avinentsa per organitzar una xerrada on s'expliqui l'origen, els significat i els usos d'aquestes paraules.

Més informació d'aquesta activitat: <http://bit.ly/1Wnrjcp>

Accedeix al web <http://elrefranyer.com/> i tria una dita o una frase feta. A continuació, explica'n el significat als companys.

Descobrir la història de les paraules que usem cada dia no sols satisfà la nostra curiositat; també ens fa conscients del seu valor. Jordi Esteban, professor de català i escriptor, ofereix una xerrada interessant i entretinguda que ajudarà els joves —i els que no ho són tant— a prendre consciència del valor de les paraules, titulada ‘Paraules viatgeres’.

En la xerrada, es posa de relleu la rellevància que té l’obra de l’etimòleg Joan Coromines, atès que ens fa conscients de la vàlua que tenen les paraules i les expressions de la llengua catalana. Es mostra, a partir d’exemples, com els nostres mots són portadors de l’experiència humana de les generacions que ens han precedit i com ens correspon mantenir i fer créixer aquest llegat per a les generacions que ens seguiran. A continuació trobareu un fragment de xerrada:

Quan veiem que algú ha fet una cosa de manera irreflexiva i pensem que hi hauria d’haver posat més atenció, li podríem dir: —Noi, mira-t’hi una mica més una altra vegada! No facis les coses **a la babalà**, que així no anem enlloc!

Com ho defineix el diccionari? **A la babalà**: Sense posar l’atenció, el seny, necessaris en allò que hom fa. Parla sempre a la babalà, sense pensar el que diu. Ha obrat a la babalà: ja es penedirà algun dia de no haver anat més amb compte a mirar el que feia.

D’on ve això de fer les coses **a la babalà**, és a dir, de qualsevol manera? Doncs ens ve del temps que aquesta terra que ara és Catalunya estava habitada pels musulmans. Ja fa més de mil dos-cents anys. Resulta que aquestes paraules, A la babalà, eren les que responia molta gent quan els pidolaires els demanaven almoïna. A la babalà, en àrab, significa ‘a la porta d’Alà’. Venien a dir-li al pidolaire: vés a demanar a una altra porta, a la d’Alà, per exemple. Denotava que no calia parar gaire atenció a la persona que demanava. D’aquí el significat actual, referit a la irreflexió amb què sovint fem les coses.

Quin és l’origen de la paraula ‘anorac’?

1. Prové del rus i significa ‘pell de ren’ per l’abrigall fet amb la pell d’aquest mamífer, típic de les zones més nòrdiques del país, especialment Mongòlia.
2. És una paraula àrab que vol dir ‘capa’ o ‘mantell’, pròpia dels habitants de la serralada de l’Atlas.
3. Ve, a través del francès, de la llengua dels esquimals, l’inuit, i es correspon amb el terme ‘anoraq’, que fa referència al vent.

SOLUCIÓ: Opció 3

Més informació i contacte: cal@cal.cat - 934159002

Concurs “Caça l’errada”, consistent en la identificació d’errors ortogràfics, castellanismes i barbarismes de l’espai públic. Els alumnes han de fotografiar els errors que localitzin i publicar-los a les xarxes socials amb una etiqueta determinada (exemple: #CaçaErradaNomCentre).

Aquí podeu consultar una mostra de les bases del concurs:

<http://bit.ly/1XPvVQp>

L'escola pot acollir els ambaixadors del Correllengua, els personatges que expliquen als alumnes en què consisteix el Correllengua, anuncien els actes programats i conviden a participar de la festa.

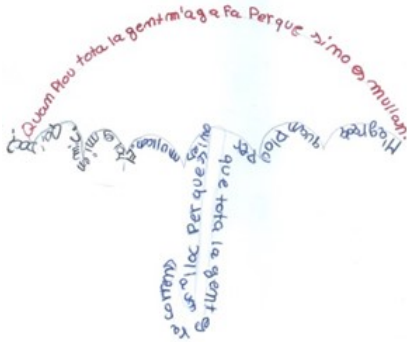
Aquesta figura recorre cada any 12 escoles del barri de Sants de Barcelona i anuncia l'arribada del Correllengua als més menuts.

Podeu veure el vídeo d'aquesta activitat aquí:

<https://www.youtube.com/watch?v=gFbR4aw48yQ>

La CAL posa a disposició un text base per interpretar la figura dels ambaixadors. Podeu demanar-lo a cal@cal.cat / 934159002.

Us proposem convertir en cal·ligrama alguna citació de Montserrat Roig. Un cop fets els cal·ligrames, podeu exposar-los a classe! La CAL disposa d'una selecció de fragments i citacions de l'autora. Podeu demanar-los a cal@cal.cat / 934159002.

Un cal·ligrama és un tipus de poema visual. És un text —de vegades tan sols una frase o paraula— generalment poètic, en què s'utilitza la disposició de les paraules, la tipografia o la cal·ligrafia per tal de representar el contingut del poema. Les paraules que componen el poema dibuixen o formen un personatge, un animal, un paisatge o qualsevol objecte imaginable.

Juguem a l'Scrabble! Us proposem que jugueu a l'adaptació a gran escala de l'Scrabble.

El joc de taula passa a ser una partida popular en què cada participant incorpora una paraula en un tauler gegant, intentant aconseguir la màxima puntuació.

Aquí expliquem com s'hi juga:

<http://bit.ly/1Rsj1z>

L'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC) i la CAL han editat una exposició sobre la vida i l'obra de Montserrat Roig. Aquest material està a disposició de tots els centres que vulguin exhibir-la. En cas que vulgueu portar-la a la vostra escola o institut, podeu consultar les disponibilitats i fer la reserva al correu cal@cal.cat o al telèfon 934159002.

El préstec és gratuït, tan sols es demana una quantitat simbòlica en concepte de fiança que és retornada un cop es retornen els materials.

Mostra de l'exposició. Consta de 4 plafons autoenrotllables que poden col·locar-se en qualsevol espai. També està disponible en format lona per penjar.

Per a més informació, poseu-vos en contacte amb la CAL.

Us proposem que creeu endevinalles. Per fer-ho, penseu en allò que voleu convertir en enigma —un mitjà de transport, un aliment, un animal—. A continuació, cal preparar l'enunciat, que serà un rodolí. Per això, podeu buscar adjectius que descriuquin aquell objecte/ésser/acció —quina mida té, de quin color és, per a què serveix...—. Finalment, només caldrà muntar l'enunciat de manera que quedi ben divertit!

A continuació trobareu alguns exemples d'endevinalles:

Cua blanca,
cos lluent.
Va de pressa
i sembla lent

SOLUCIÓ: l'avió

He nascut per no estar quiet
i seguir-te arreu on vas.
Vull que em miris, que m'escoltis
i em grapegis, si és el cas.

SOLUCIÓ: El mòbil

Proposta de procediment per crear les endevinalles:

- En petits grups, es responsabilitzen de definir dos o tres objectes.
- Poden pensar primerament quines accions es fan amb ells; després, amb quins altres objectes s'assemblen (encara que sigui metafòricament). Finalment, proposen una o dues frases que formin l'endevinalla.

Exemple: el metro d'una ciutat

Reflexions prèvies: En surt i hi entra molta gent en cada estació. Fa molts viatges de pocs minuts. A dins, a les hores punta, la gent va com en una llauna de sardines. Hi va molta gent, està molt junta, molt junta, però no es diuen res. Tots van a llocs diferents però fan el mateix camí. A cada estació, el metro sembla un drac que vomiti gent, etc.

Proposta d'endevinalla:

No anem al mateix lloc
però fem el mateix camí,
Juntets, ben juntets;
calladets, ben calladets.
Ara correm cap allà;
i ara ens parem aquí.

Quan hagueu acabat de preparar les endevinalles, podeu comprovar si els vostres companys i companyes saben quina és la solució!